

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΣ ΚΑΠ

ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2022

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ έχει προβεί στην έκδοση της αριθ. πρ. 2545/10.10.022 (Β' 5361) πρόσκλησης για την υποβολή προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ)» του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ). Σύμφωνα με την εν λόγω πρόσκληση, αλλά και ειδικότερα την παράγραφο 1 του Φακέλου Β (παράρτημα II), απαιτείται η ανάπτυξη και αποτύπωση της τοπικής στρατηγικής ανάπτυξης. Βασικό στοιχείο στην ανάπτυξη της τοπικής στρατηγικής αποτελεί η αποτύπωση και ανάλυση της συσχέτισης και συμπληρωματικότητας αυτής με τις λοιπές περιφερειακές, εθνικές και κοινοτικές στρατηγικές ανάπτυξης. Η κάθε τοπική στρατηγική, ως αναπόσπαστο τμήμα της εθνικής και της περιφερειακής στρατηγικής, αλλά και της κοινοτικής στρατηγικής, θα πρέπει να συμβάλει με θετικό πρόσημο στην στόχευση των ευρύτερων αυτών στρατηγικών μέσω της συνέργειας και της συσχέτισης. Ως εκ τούτου κατά την ανάλυση της τοπικής στρατηγικής κρίνεται απαραίτητη η ανάλυση της συνεργατικής και συμπληρωματικής δράσης αυτής στους στόχους της ευρύτερης στρατηγικής ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών.

Το παρόν εγχειρίδιο αποτελεί μία σύντομη και περιληπτική παρουσίαση των στόχων των βασικών στρατηγικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος του εγχειριδίου είναι η καθοδήγηση και διευκόλυνση των Ομάδων Τοπικής Δράσης στην προετοιμασία των τοπικών στρατηγικών ανάπτυξης τους για την προγραμματική περίοδο 2023-2027.

Αναλυτικότερα, το εγχειρίδιο αποτυπώνει τους βασικούς στόχους των παρακάτω Ευρωπαϊκών Στρατηγικών:

1. Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (GREEN DEAL)
2. Από το αγρόκτημα στο πιάτο (Farm to Fork)
3. Μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές (Long Term Vision For Rural Areas)

Σε κάθε περίπτωση το εν λόγω εγχειρίδιο δεν περιλαμβάνει το σύνολο των πληροφοριών για τις ανωτέρω στρατηγικές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστά αυτές. Ως εκ τούτου ο κάθε ενδιαφερόμενος, για να μπορεί να έχει πλήρη γνώση αυτών θα πρέπει να ανατρέξει στα σχετικά έγγραφα της Ε.Ε.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΣΙΝΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ – GREEN DEAL

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, με το COM(2019) 640 έγγραφο της, εξέδωσε την ανακοίνωση για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, βάσει της οποίας ανανεώνει τη δέσμευση της για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των προκλήσεων που σχετίζονται με το περιβάλλον. Πρόκειται για μία νέα αναπτυξιακή στρατηγική που αποσκοπεί στον μετασχηματισμό της Ε.Ε. σε μία δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία που διαθέτει μια οικονομία σύγχρονη, ανταγωνιστική και αποδοτική

ως προς τη χρήση των πόρων, στην οποία ως το 2050 θα πρέπει να έχουν μηδενιστεί οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και όπου η οικονομική ανάπτυξη θα πρέπει να έχει αποσυνδεθεί από τη χρήση των πόρων. Αποσκοπεί επίσης στην προστασία, διατήρηση και την ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου της ΕΕ, καθώς και στην προστασία της υγείας και της ευημερίας των πολιτών από κινδύνους και επιπτώσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον.

Η εν λόγω μετάβαση πρέπει να είναι δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς, δίδοντας προτεραιότητα στον άνθρωπο και να μεριμνά για τις περιφέρειες, τους κλάδους και τους εργαζόμενους που θα έρθουν αντιμέτωποι με τις μεγαλύτερες προκλήσεις. Στην προσπάθεια αυτής της μετάβασης η συμμετοχή των πολιτών είναι υψίστης σημασίας για την αποτελεσματικότητα και την αποδοχή των πολιτικών.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ευελπίζεται να μετασχηματίσει την οικονομία και την κοινωνία, να την θέσει σε μία νέα σταθερή και βιώσιμη πορεία, και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της στρατηγικής της Επιτροπής για την υλοποίηση του Θεματολογίου των Ηνωμένων Εθνών για το 2030 και των βασικών στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και των άλλων προτεραιοτήτων που έχουν τεθεί από αυτήν.

Συνοπτικά οι στόχοι που τίθενται μέσω της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας είναι οι ακόλουθοι:

- Επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2050 με ενδιάμεσο στόχο την μείωση των εκπομπών θερμοκηπίου έως το 50-55% μέχρι το 2030 σε σχέση τα επίπεδα που επικρατούσαν το 1990. Για την επίτευξη του στόχου αυτού απαιτείται η αναθεώρηση του κανονιστικού πλαισίου στο σύνολο του.
- Η μείωση των εκπομπών άνθρακα μέσω σχετικής τιμολόγησης και φορολόγησης. Σκοπός είναι η ενθάρρυνση των καταναλωτών και των επιχειρήσεων στην αλλαγή των συνηθειών τους αλλά και στην αύξηση των αειφόρων επενδυτικών σχεδίων στον ιδιωτικό αλλά και τον δημόσιο τομέα. Παράλληλα, ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας και βιοτεχνίας μέσω νέων 'καθαρών' τεχνολογιών καθώς και μέσω της ενσωμάτωσης καινοτόμων λύσεων.

- Η εφαρμογή σχετικής για την κλιματική αλλαγή στρατηγικής. Στο πλαίσιο αυτό εκδόθηκε τον Μάρτιο του 2020 ο 'Νόμος για το Κλίμα' ο οποίος στοχεύει στην εξασφάλιση ότι το σύνολο του κανονιστικού πλαισίου που εκδίδεται από την Ε.Ε. συμβάλει στους στόχους για το κλίμα, καθώς και ότι όλα τα αρμόδια τμήματα / φορείς θα συμβάλουν στους στόχους αυτούς. Ταυτόχρονα αυξάνει την φιλοδοξία αναφορικά με τους στόχους για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας.
- Τροποποίηση των ενεργειακών συστημάτων και ενίσχυση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με στόχο την σταδιακή ανεξαρτητοποίηση από τη χρήση του άνθρακα. Παράλληλα, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η παροχή φθηνής ενέργειας για τους καταναλωτές. Στο πλαίσιο αυτό τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναθεωρήσουν τις στρατηγικές τους για την παραγωγή ενέργειας, αλλά και ειδικότερα την στρατηγική τους για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας σε κτήρια και σπίτια. Βασικό στοιχείο για την επίτευξη των στόχων αναφορικά με την στρατηγική για την ενεργειακή πολιτική αποτελεί και η μείωση κατανάλωσης ενέργειας κυρίως στα κτίρια και τις επιχειρήσεις αλλά και τα νοικοκυριά. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί κυρίως μέσω της ενεργειακής αναβάθμισης των κτηρίων και της αντικατάστασης του μηχανολογικού εξοπλισμού των επιχειρήσεων και των βιομηχανιών.
- Ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας κυρίως στην βιομηχανία, αύξηση του ποσοστού της ανακύκλωσης, αύξηση της χρήσης βιοδιασπώμενων υλικών και χρήση του 'πράσινου πιστοποιητικού' των προϊόντων. Παράλληλα, ενίσχυση της παραγωγής προϊόντων με μεγαλύτερη διάρκεια ζωής, δυνατότητα επισκευής και δυνατότητα επανάχρησης και ανακύκλωσης.
- Μείωση των αποβλήτων με στόχο την ανάκτηση της οικονομικής αξίας αυτών και την μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον.
- Μείωση της χρήσης των ορυκτών καυσίμων και αντικατάσταση τους από άλλες μορφές ενέργειας που δεν είναι ρυπογόνες.
- Χρήση νέων τεχνολογιών και ψηφιοποίησης οι οποίες συμβάλουν στην άρση της κλιματικής αλλαγής και στη προστασία του περιβάλλοντος και δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας με παράλληλη κατάρτιση των πολιτών σε δεξιότητες απαραίτητες για την μετάβαση.
- Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τα μέσα μεταφοράς (αεροπλάνα, τρένα, οδικές μεταφορές, πλοία) κυρίως μέσω της αντικατάστασης των καυσίμων, της χρήσης κινητήρων νέων τεχνολογιών αλλά και της χρήσης τεχνολογιών για την καλύτερη διαχείριση των μεταφορών και παράλληλα βελτίωση των υπηρεσιών δημόσιων μεταφορών.
- Αειφόρος παραγωγή υγιεινών και θρεπτικών τροφών μέσω της στρατηγικής 'Από το αγρόκτημα στο πιάτο'. Η παραγωγή τροφίμων συμβάλει σε σημαντικό βαθμό στην μόλυνση του νερού, του αέρα και του εδάφους, στην κατανάλωση μεγάλου μέρους των φυσικών πηγών ενώ μεγάλο μέρος των τροφίμων σπαταλιέται. Παράλληλα, η χαμηλής ποιότητας διατροφή συμβάλει σε παχυσαρκία και ασθένειες όπως ο καρκίνος. Ως αποτέλεσμα απαιτείται ο ανασχεδιασμός της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την αειφόρο ανάπτυξη της παραγωγής υγιεινών τροφίμων και τη μείωση της σπατάλης τροφίμων. Στο

πλαίσιο αυτό προβλέπεται και η δραστική μείωση των χημικών φυτοφαρμάκων, των χημικών λιπασμάτων και των αντιβιοτικών στην κτηνοτροφία.

- Η ενίσχυση της βιοποικιλότητας και η αειφόρος διαχείριση των δασών με στόχο την βελτίωση των οικοσυστημάτων και την αύξηση των δασικών εκτάσεων τόσο σε ποσότητα όσο και σε ποιότητα.
- Εφαρμογή ενός μηχανισμού για τις περιοχές που βρίσκονται σε μετάβαση με στόχο την περιβαλλοντική ανάπτυξη τους.

ΑΠΟ ΤΟ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΣΤΟ ΠΙΑΤΟ – FARM TO FORK

Η στρατηγική ‘από το αγρόκτημα στο πιάτο’ είναι μία νέα ολοκληρωμένη προσέγγιση του τρόπου με τον οποίο οι Ευρωπαίοι εκτιμούν τη βιωσιμότητα των τροφίμων. Είναι μία ευκαιρία για τη βελτίωση του τρόπου ζωής, της υγείας και του περιβάλλοντος. Η παραγωγή τροφίμων αποτελεί έναν από τους βασικούς παράγοντες που συμβάλουν στην κλιματική αλλαγή και στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Ως εκ τούτου, υπάρχει άμεση ανάγκη για την μείωση της εξάρτησης του συστήματος παραγωγής τροφίμων από τα φυτοφάρμακα στην γεωργία

και της υπερβολικής χρήσης των χημικών λιπασμάτων καθώς και των αντιβιοτικών στην κτηνοτροφία. Παράλληλα, απαιτείται η ενδυνάμωση της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, η εφαρμογή μέτρων για την καλή διαβίωση των ζώων και η αντιστροφή του φαινομένου της μείωσης της βιοποικιλότητας.

Οι στόχοι της Ε.Ε. μέσω της στρατηγικής ‘από το αγρόκτημα στο πιάτο’ είναι οι ακόλουθοι:

1. Να εξασφαλίσει ότι η αλυσίδα τροφίμων, που περιλαμβάνει την παραγωγή, τη μεταφορά, τη διανομή, την εμπορία και την κατανάλωση τροφίμων, έχει ουδέτερο ή θετικό αντίκτυπο, με διατήρηση και αποκατάσταση των χερσαίων, υδατικών και θαλάσσιων πόρων από τους οποίους εξαρτάται το επισιτιστικό σύστημα, να συμβάλει στην άμβλυνση της της κλιματικής αλλαγής και να προσαρμοστεί στις επιπτώσεις της, να προστατεύσει το έδαφος, τα ύδατα, τον αέρα και την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων, και να αναστρέψει την απώλεια της βιοποικιλότητας.
2. Να προστατεύσει την επισιτιστική ασφάλεια, τη διατροφή και τη δημόσια υγεία εξασφαλίζοντας ότι όλοι έχουν πρόσβαση σε επαρκεί, θρεπτικά και βιώσιμα τρόφιμα για τα οποία τηρούνται υψηλά πρότυπα όσον αφορά την ασφάλεια και την ποιότητα, την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, και τα οποία ανταποκρίνονται στις διατροφικές ανάγκες και προτιμήσεις.
3. Να διατηρήσει τα τρόφιμα σε οικονομικά προσιτά επίπεδα, δημιουργώντας παράλληλα δίκαιες οικονομικές αποδόσεις στην αλυσίδα εφοδιασμού, ώστε τα πιο βιώσιμα τρόφιμα να είναι και τα πιο προσιτά από οικονομική άποψη, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα του τομέα εφοδιασμού της Ε.Ε. προωθώντας το δίκαιο εμπόριο, δημιουργώντας νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες και διασφαλίζοντας την ακεραιότητα της ενιαίας αγοράς και την υγεία και ασφάλεια στην εργασία.

Τα κράτη μέλη, μέσω των Στρατηγικών Σχεδίων της ΚΑΠ καλούνται να εξυπηρετήσουν την μετάβαση αυτή μέσω της ενίσχυσης κυρίως των γεωργών. Βασικά σημεία που θα συμβάλουν θετικά είναι η εφαρμογή εθελοντικών μέτρων, η αναδιανομή των άμεσων ενισχύσεων καθώς

και η θέσπιση κανόνων για τον ανταγωνισμό και την προώθηση μιας αειφόρου τροφικής αλυσίδας.

Ειδικότερα, μέσω της στρατηγικής 'από το αγρόκτημα στο πιάτο' επιδιώκεται η επίτευξη των παρακάτω στόχων:

- Η ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας βιολογικής βάσης μέσω της παραγωγής πχ βιο-λιπασμάτων και βιο-χημικών και η ενίσχυση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας από τους αγρότες καθώς και της εκμετάλλευσης, μέσω επενδύσεων, των εκπομπών αερίων από τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις για παραγωγή ενέργειας.
- Η ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των εχθρών των καλλιεργειών, η μείωση χρήσης επικίνδυνων χημικών εντομοκτόνων κατά 50% μέχρι το 2030 και η προώθηση εναλλακτικών μεθόδων για την προστασία της παραγωγής. Τα χημικά εντομοκτόνα ευθύνονται σε σημαντικό βαθμό για την μόλυνση του νερού, του εδάφους και του αέρα, καθώς και στην μείωση της βιοποικιλότητας.
- Η μείωση της χρήσης χημικών λιπασμάτων κατά 20% μέχρι το 2030 και η αντιμετώπιση της απώλειας των θρεπτικών συστατικών. Η υπερβολική χρήση χημικών λιπασμάτων συμβάλει σημαντικά στην μόλυνση του νερού, του εδάφους και του αέρα, καθώς και έχει αρνητικό αντίκτυπο στο κλίμα και στην μείωση της βιοποικιλότητας.
- Η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από την κτηνοτροφία κυρίως μέσω της βελτίωσης των σιτηρεσιών στις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με την αντικατάσταση συγκεκριμένων τροφών.
- Η μείωση της χρήσης των αντιβιοτικών στην κτηνοτροφία κατά 50% έως το 2030 δεδομένου ότι έχει παρατηρηθεί σε μεγάλο βαθμό η υπερβολική και πολλές φορές χωρίς λόγο χρήση αυτών. Παράλληλα, προωθείται η καλή μεταχείριση των ζώων δεδομένου ότι συμβάλει θετικά στην μείωση χρήσης φαρμάκων.
- Η εφαρμογή νέων καινοτόμων τεχνικών στην γεωργία που στοχεύουν στην υγεία των φυτών. Μέσω της χρήσης καινοτόμων τεχνικών είναι δυνατή η μείωση της χρήσης φυτοπροστατευτικών και η επίτευξη της αειφορίας.
- Η αύξηση της βιολογικής γεωργίας και επίτευξη του στόχου βάσει του οποίου έως το 2030 στο 25% της καλλιεργούμενης έκτασης θα εφαρμόζεται βιολογική γεωργία.
- Η εξασφάλιση της τήρησης των κοινωνικών δικαιωμάτων που συνδέονται με την αλυσίδα τροφίμων.
- Η εφαρμογή νέων προτύπων αναφορικά με τη συσκευασία των τροφίμων και των ελάχιστων πληροφοριών της ετικέτας αυτών.
- Η πληροφόρηση των πολιτών σχετικά με την υγιεινή διατροφή και την σπατάλη τροφίμων καθώς και η ανάλογη προσαρμογή της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών.
- Η εφαρμογή μέτρων για την μείωση της σπατάλης τροφίμων κυρίως κατά το στάδιο παραγωγής τους.

ΜΑΚΡΟΠΝΟΟ ΟΡΑΜΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ – LONG TERM VISION FOR RURAL AREAS

Οι αγροτικές περιοχές της Ε.Ε. αντιπροσωπεύουν το 30% του συνολικού πληθυσμού και το 80% της επικράτειας της. Ωστόσο, οι κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές των τελευταίων δεκαετιών, συμπεριλαμβανομένης της παγκοσμιοποίησης και της αστικοποίησης, μεταβάλλουν τον ρόλο και τη φύση των αγροτικών περιοχών, οι οποίες επηρεάζονται επίσης από τη μείωση του πληθυσμού και τη γήρανση αυτού. Πλέον είναι αντιληπτό ότι οι περιοχές αυτές διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση της Ε.Ε. μέσω της βιώσιμης

παραγωγής τροφίμων, της διατήρησης της βιοποικιλότητας και της καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής, διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων της Ε.Ε. που αφορούν την Πράσινη Συμφωνία, το πρόγραμμα «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και τη βιοποικιλότητα. Ταυτόχρονα, η εφαρμογή νέων τεχνολογιών είναι απολύτως απαραίτητη για την υλοποίηση της ψηφιακής δεκαετίας της Ευρώπης.

Δεδομένης της μεγάλης ποικιλομορφίας των αγροτικών περιοχών, ως προς τις φυσικές και κλιματολογικές συνθήκες, τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά, τις ιστορικές και πολιτιστικές εξελίξεις, τις δημογραφικές και κοινωνικές αλλαγές, τις εθνικές και περιφερειακές ιδιαιτερότητες και την οικονομική ευημερία, απαιτείται ο τοπικός σχεδιασμός αντιδράσεων και λύσεων που συνάδουν με τις ειδικές ανάγκες και τις δυνατότητες της κάθε περιοχής. Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να στοχεύουν ιδιαιτέρως στις απομακρυσμένες και λιγότερο ανεπτυγμένες αγροτικές περιφέρειες. Η ισορροπημένη εδαφική ανάπτυξη θα πρέπει να βασίζεται σε τοποκεντρικές προσεγγίσεις και η συμμετοχή όλων των επιπέδων διακυβέρνησης είναι απαραίτητη για τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση του δυναμικού των αγροτικών περιοχών.

Το όραμα και το σχέδιο δράσης προσδιορίζουν τέσσερις τομείς δράσης, υποστηριζόμενες από εμβληματικές πρωτοβουλίες, ώστε οι αγροτικές περιοχές να καταστούν:

- **ισχυρότερες:** έμφαση στην ενδυνάμωση των αγροτικών κοινοτήτων, στη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες και στη διευκόλυνση της κοινωνικής καινοτομίας·
- **συνδεδεμένες:** βελτίωση της συνδεσιμότητας τόσο όσον αφορά τις μεταφορές όσο και την ψηφιακή πρόσβαση·
- **ανθεκτικές:** διατήρηση των φυσικών πόρων και οικολογικός προσανατολισμός των γεωργικών δραστηριοτήτων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, διασφαλίζοντας παράλληλα την κοινωνική ανθεκτικότητα μέσω της πρόσβασης σε μαθήματα κατάρτισης και ποικίλων ευκαιριών ποιοτικής απασχόλησης·
- **ευημερούσες:** για τη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων και τη βελτίωση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών και των αγροδιατροφικών δραστηριοτήτων, καθώς και του αγροτουρισμού.

Τα τέσσερα αυτά χαρακτηριστικά συνοψίζουν τις κοινές φιλοδοξίες των αγροτικών κοινοτήτων και των ενδιαφερόμενων μερών ώστε οι αγροτικές περιοχές με ορίζοντα το 2040:

- I. Να καταστούν ελκυστικοί χώροι, που αναπτύσσονται βάσει αρμονικής εδαφικής ανάπτυξης, αξιοποιώντας τις ιδιαίτερες δυνατότητές τους, οι οποίες τις καθιστούν τόπους ευκαιριών και προσφέρουν τοπικές λύσεις που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των τοπικών επιπτώσεων των παγκόσμιων προκλήσεων.
- II. Να συμμετέχουν στην πολυεπίπεδη και τοποκεντρική διακυβέρνηση, εκπονώντας ολοκληρωμένες στρατηγικές με τη χρήση συνεργατικών και συμμετοχικών προσεγγίσεων και επωφελούμενες από εξατομικευμένα μείγματα πολιτικής και αλληλεξαρτήσεις μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών.
- III. Να καταστούν πάροχοι επισιτιστικής ασφάλειας, οικονομικών ευκαιριών, αγαθών και υπηρεσιών για την ευρύτερη κοινωνία, όπως βιοπροϊόντων και ενέργειας, αλλά και τοπικών προϊόντων υψηλής ποιότητας με βάση την κοινότητα και ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, διατηρώντας δίκαιο μερίδιο από τη δημιουργούμενη αξία.
- IV. Να καταστούν δυναμικές κοινότητες που εστιάζουν στην ευζωία, συμπεριλαμβανομένων των εισοδημάτων, της δικαιοσύνης, της ευημερίας και της ποιότητας ζωής, όπου όλοι οι άνθρωποι θα διαβιούν και θα εργάζονται μαζί με αρμονία και όπου θα υπάρχουν επαρκείς δυνατότητες αλληλοϋποστήριξης.
- V. Να καταστούν κοινότητες χωρίς αποκλεισμούς που χαρακτηρίζονται από αλληλεγγύη, δικαιοσύνη και ανανέωση μεταξύ των γενεών, οι οποίες είναι ανοιχτές στους νεοαφιχθέντες και προάγουν ίσες ευκαιρίες για όλους.
- VI. Να καταστούν ακμάζουσες πηγές φυσικών πόρων, οι οποίες ενισχύονται από τους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας και συμβάλλουν στην επίτευξή τους, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής ουδετερότητας, καθώς και της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων.
- VII. Να επωφελούνται πλήρως από την ψηφιακή καινοτομία με ισότιμη πρόσβαση σε νεοεμφανιζόμενες τεχνολογίες, ευρέως διαδεδομένο ψηφιακό γραμματισμό και ευκαιρίες απόκτησης πιο προηγμένων δεξιοτήτων.
- VIII. Να αποτελούνται από άτομα με επιχειρηματικό και καινοτόμο πνεύμα και επαρκείς δεξιότητες, συμβάλλοντας από κοινού στην τεχνολογική, οικολογική και κοινωνική πρόοδο.
- IX. Να καταστούν δραστήρια μέρη που διαθέτουν αποδοτικές, προσβάσιμες και οικονομικά προσιτές δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών υπηρεσιών, προσφέροντας εξατομικευμένες λύσεις (π.χ. στους τομείς των μεταφορών, της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της υγειονομικής περίθαλψης και της φροντίδας, συμπεριλαμβανομένης της μακροχρόνιας φροντίδας, της κοινωνικής ζωής και των επιχειρήσεων λιανικής).
- X. Να καταστούν μέρη που χαρακτηρίζονται από ποικιλομορφία και αξιοποιούν στο έπακρο τα μοναδικά τους πλεονεκτήματα και ταλέντα και τις μοναδικές τους δυνατότητες.

Η Επιτροπή θα στηρίζει και θα παρακολουθεί την εφαρμογή του αγροτικού σχεδίου δράσης της ΕΕ και θα το επικαιροποιεί τακτικά ώστε να διασφαλίζει ότι παραμένει συναφές. Θα συνεργάζεται επίσης με τα κράτη μέλη και αγροτικούς φορείς για να διατηρεί διάλογο

σχετικά με αγροτικά ζητήματα. Επιπλέον, θα τεθεί σε εφαρμογή ένας μηχανισμός **«αγροτικής θωράκισης»** σύμφωνα με τον οποίο οι πολιτικές της ΕΕ θα επανεξετάζονται υπό αγροτικό πρίσμα. Στόχος είναι να προσδιοριστεί καλύτερα και να ληφθεί υπόψη ο ενδεχόμενος αντίκτυπος και οι επιπτώσεις που θα έχει μια πρωτοβουλία πολιτικής της Επιτροπής στις θέσεις εργασίας, στην οικονομική μεγέθυνση και στη βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.

Τέλος, θα συσταθεί **παρατηρητήριο** για τις αγροτικές περιοχές εντός της Επιτροπής για την περαιτέρω βελτίωση της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων σχετικά με τις αγροτικές περιοχές. Αυτό θα παράσχει στοιχεία για τη χάραξη πολιτικής σε σχέση με την αγροτική ανάπτυξη και θα στηρίξει την εφαρμογή του αγροτικού σχεδίου δράσης.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ & ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς που σκοπεύουν να συμμετάσχουν στη διαγωνιστική διαδικασία για την υποβολή και υλοποίηση τοπικού προγράμματος LEADER, βάσει της αριθ. πρ. 2545/10.10.022 (Β' 5361) πρόσκλησης, καλούνται για την προετοιμασία της τοπικής στρατηγικής του εν λόγω τοπικού προγράμματος. Βασικό στοιχείο για την σύνταξη της στρατηγικής αποτελεί η συσχέτιση και συμπληρωματικότητα αυτής με τις λοιπές περιφερειακές, εθνικές και κοινοτικές στρατηγικές. Το εν λόγω σημείο αποτελεί σημείο εξέτασης και βαθμολόγησης της κάθε τοπικής στρατηγικής. Στις περιπτώσεις όπου η τοπική στρατηγική δεν συμφωνεί με τις προαναφερόμενες στρατηγικές αυτή δεν θα γίνει αποδεκτή και θα απορριφθεί σύμφωνα και με τις διατάξεις στις σχετικής πρόσκλησης.

Ως εκ τούτου, το σύνολο των ενδιαφερόμενων φορέων καλούνται να λάβουν υπόψη τα σημεία των ανωτέρω στρατηγικών στην προετοιμασία και σύνταξη των τοπικών στρατηγικών τους. Σημειώνουμε ότι λόγω της ευρύτητας των Ενωσιακών στρατηγικών αλλά και των όρων επιλεξιμότητας της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ)» του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ) δεν είναι δυνατή η εξυπηρέτηση του συνόλου των στόχων αυτών. Συνεπώς, απαιτείται η ορθή επιλογή των στόχων τους οποίους το κάθε τοπικό πρόγραμμα θα εξυπηρετήσει. Επιπλέον απαιτείται η εξειδίκευση αυτών, βάσει και της SWOT ανάλυσης, τόσο στο κεφάλαιο της τοπικής στρατηγικής όσο και στην περιγραφή των υπο-παρεμβάσεων.